

ПЕРЕДМОВА

Роль історичної пам'яті має дуже важливе значення у формуванні ідентичності будь-якої національної спільноти, її суспільних, політичних, соціально-економічних, культурних орієнтирів і напрямів. Для сучасної єврейської громади України пам'ять про власну національну історію і культуру, про складний і неоднозначний перебіг українсько-єврейських стосунків в історичній ретроспективі, важку історію минулого століття є одним з кардинальних чинників, що визначає сучасний стан українських євреїв у суспільстві, впливає на їх суспільно-політичну активність в Українській державі, ставлення цієї спільноти до вельми складних політичних процесів, що відбуваються в нашій країні за останні шість років, на участь громади в соціальному, політичному, культурному житті України.

Пропонована колективна монографія є результатом дослідження, що було спрямоване на вивчення та аналіз процесів, пов'язаних зі суспільно-політичною активністю та історичною пам'яттю єврейської спільноти в контексті євроінтеграції України. Таке дослідження було проведене протягом 2017–2019 років в Інституті політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України співробітниками Центру єврейської історії і культури відділу теорії та історії політичної науки. Дослідження проводилося в межах академічної теми «Суспільно-політична активність та історична пам'ять єврейської спільноти в контексті євроінтеграції України».

На сучасному етапі політичного розвитку України, коли в умовах реального, щоденного військового конфлікту, неоголошеної війни з РФ відбувається справжнє становлення громадянського суспільства в країні та участь у політичних процесах різних національних спільнот, було важливим дослідити та проаналізувати суспільно-політичну активність єврейської громади України, що залишається досить активним актором у політичній, економічній та культурній сферах життєдіяльності українського суспільства.

Авторський колектив монографії, до якого були долучені, крім науковців з Інституту, історики, філософи і політологи з інших академічних установ і університетів країни, що є фахівцями в галузі юдаїки, єврейських студій, політичних процесів, докладно вивчив і проаналізував вплив історичної пам'яті на релігійне, суспільне, політичне життя єврейської громади України.

Автори цього наукового видання, досліджуючи проблематику політичного і релігійного життя євреїв України, прояви антисемітизму на сучасному етапі, формування спільної української і єврейської пам'яті щодо важкої історії Другої світової війни, історії Голокосту, інших геноцидів минулого століття, розкрили стан та рівень суспільно-політичної активності сучасної єврейської громади України; вплив громадської та політичної діяльності цієї громади на євроінтеграційні процеси в Україні. В монографії продемонстровано вплив історичної пам'яті на сучасний розвиток спільноти, питання інклюзивності історичної пам'яті сьогоденішнього українського суспільства.